چراكان ناكوژێنەوە

شیعــر

سەلام عومەر

کتێب: چراکان ناکوژێنەوە
بابەت: شیعر
نووسینی: سەلام عومەر
پیت چنین: پشتیوان عوسمان
دیزاین: هێرش مەغدید
سەرپەرشتی چاپ:
تیراژ:
چاپخانەی:
ژمارەی سپاردن:

(salammr@yahoo.com)

2008

پێشکەشه بە:.

سەهەندو نیگا....

ئــەو دوو پەپولــەی باوەشــێنی بــوونم دەکەن

به‌رزه‌فڕ

ئه‌ستێره‌یه‌ك لێره‌وه‌ ڕۆی
شه‌وی به‌ نیشتمان سپارد
ئه‌ستێره‌یه‌ك...
له‌سه‌فه‌ری هه‌ڵوه‌رین و
ترازانی خانه‌كاندایه‌،
ئه‌و له‌به‌رزیدا ده‌وه‌ڕێ و
له‌نێو گه‌رده‌لولا ده‌مرێ
له‌ عیشقێكا ده‌توێته‌وه‌

هەر لەپێكەنینی تۆ دەچێ
لە جوڵان و....
هاتو چوونی تۆ دەچێ،
تا نەگا بە جەستە سووتان
خۆی بەئایندە ناسپێرێ
ئایندەیەك....
هەر لەخەونی (بابە تۆم) و
خورەی كانی كوێستان دەچێ،
چی مرۆڤی ئێرە هەیە
چی باڵندەی بەرزە فڕو
دارستانی سەوز هەیە
لەنەوای ئەودا دەخەون،
ئەستێرەیەك...
لەبەرزیەكی سەیرەوە
بەرەو روبارەكانی ئەودیو...
بەبێ ئاوڕی بارگاوی
بەبێ تۆزو...

ڕێژنەی نیازگی گڕاوی،
ڕوناکی لێهەڵدەوەرێ
بۆ ئێرەدێ و...
بەجەستریەکی سوورەوە..
سنوورەکان تەیدەکات و
لەنێو پرچی ئاڵۆزکاوی
ئەو کیژانەدا مت دەبێ
کە هەمیشە لەئومێدان،
کە هەمیشە...
لەدوو توێی بەخت هەستانا
نوشتەکانیان دەسوتێنن،
شمەکی کچێنی و...
نەریتی کۆمەڵگا هەڵدەوەرێنن،
ئەستێرەیەک ...
لەبەرزییەکی سەیرەوە
بۆ ئێرەدێ،
لەدوا وێستگەی سەفەرایەو

بەسەر نیشتماندا دەبارێ..
بۆ ئێرە دێ
ناخی پڕە لە رووناکی و
بەسەر هەمووماندا دەبارێ.

* * *

ئەستێرەیەک لەوێوە هات
بەرەو مەزراکانی ئێرە
رووناکی لێهەڵدەوەرێ
هەورێکی دیش هەر لەوێوە
بەئاسمانی ئێرەدادێ
نەغمەی باران و بەفر دەبارێنێ
نەتەرزەی لێهەڵدەوەرێ
لەوێوە دێو...
ئێرە لەنێو تەمێکی خۆڵەمێشیدا
لەنێو شەپۆلێکی سووری

ڕووبارەكانی ئەوێندا
نغرۆ دەكا،
خۆڵبارینەكانیش لەوێوە
بەئاسمانی ئێرەدادێن،
لەودیوەوە....
دزە دەكەنە كەناری...
سنوورە دەستكردەكان و
لەپاڵ تاشەیەكی كۆن
تاشەیەكی دابێشراوی
سەرلێوی سەنگەرێكی كۆن كۆن
بەئارامی دادەبارن
سەوزایی وێ...
ئەوێی پڕپڕ لەقەوانی ژەنگاوی
بۆنی خوێن و ....
گوڵی كوێستانیان دەداتێ،
كەچی ئەوان
لەسەر بەستەڵكێ دەنیشن

لەجەنگی ئەسحابەکان و
هزری بەستووی خۆیان بچێ،
لەخەندەیەک توورە دەبن
ئایندەیان بتەکێنێ
ئاخ خەندەیەک...
بەنێو جوانیەکاندا دێو..
بەنیشتماندا رەتدەبێ،
خەندەیەک...
رێک وەک ئەستێرەی رژاوی
گیانی سورو بەرزە فڕی ...
پێشمەرگەیەک.

ڕۆژە ناسکەکان

بەناو مناڵیما هاتم
چەندکەلا شوشەیەکی لووس و
هەندێ بەردی دارلاستیک و....
کۆمەڵێ گەمانم دێتەوە،
بەوێدا...
بەناو ڕۆژە ناسکەکانی
تەمەنی بێخەتاما ڕەتبووم
هەندێ قەوانی زەردوو لووس

لەباخچەکانما زرینگەیان دەهات
نەعنا رەنگاو رەنگەکان و
ئەو فرمێسکانەم دیتەوە
کە قەت لەوەرین ناکەون،
گەڕامەوە ئەو رۆژانەی
لە قەرا قەرایەنی شەوان و
لەروبارەکان دەترسام
لەبەردی لووس و شەپۆل و
تەڕبوونی جەستەم دەترسام،
دەخلیسکام...
نازانم بۆ نەدەخنکام؟
رۆژانێک بوو...
منی بردە ئەو تەمەنەی
دەنگم گۆڕا
تەمەنێک بەخۆشەویستیدا هات و
بەدروشمی سەر دیوارەکاندا رەت بوو،
بەرابوون و....

خۆشاردنه‌وه‌ی راسته‌قینه
به‌كۆتا هات
ته‌مه‌نێك
هه‌ر له‌ دراماو خه‌ون ده‌چوو
بۆ یه‌كه‌م جار...
په‌نجه‌م بڕپه‌نجه‌ی كچێ كه‌وت
بۆ یه‌كه‌م جار
گووڵله‌ی بێقه‌وانم وێكه‌وت
به‌ رۆژ نامه‌م ده‌گۆڕیه‌وه‌و...
به‌شه‌و له‌كۆڵانی تاریك
كۆڵانێكی بێ منداڵ و
بێ گه‌مان و بێ هیچ(ده‌نگێ)
ئه‌و دروشمانه‌م ده‌نووسی
كه‌ئه‌وسا نه‌م ده‌زانی چین؟
ئێستاش هه‌روا ده‌بجووسه‌وه‌و
له‌هه‌ندێكیان به‌گوومانم!
ته‌مه‌نێك بوو...

پێکهاتە لە ترس و رامان
ئاوێتە لە خۆشەویستی
تەنێ...
لە خۆشاردنەوەو راونان.
تەمەنێک...
ئەمڕۆی لە هەناسەما رواند
ئێستایەکی گەلێ جیاواز
لە رابردوویەکی بەجێماو
ئەوسا لە خۆشەویستی کچێکا
وەکو بەفر دەتوامەوە..
لە خۆشەویستی خاکێکا...
نازانم بۆ نەدەکوژرام؟
کەچی ناوێرم باسیان کەم
ناناوێرم....
تۆزێک بەوێدا بچمەوە،
لەوێی ناسک و بە ترس
پڕ لە وگەمانە شێتانەی

لەلای من قەوان وکەلا بوو
لای ئەوان ئێستا ئەتارین
تەمەنێک...
وەک حیکایەتی ئەو شەوانەی
ئێستا پێی دەڵێن ئەفسانە
وەک ئەو شەوە تاریکانەی
ئێستا پێی دەڵێن ئازادی
ئاخ تەمەنێک
زۆر بەخێرایی تێپەڕین
ئاخ ساڵانێک
هەر لەخۆیانەوە هەڵوەرین.

دابڕان

لە رۆخی روبارێکی لێڵکراودا
کۆمەڵێک ماسی ژەهراوی
دووا بریقەی سنگیان وندەکرد
لەودیو چیا بەفراویەکان
لەپاڵ تاشەیەکی کۆن و
پیرەدارێکی هەڵدێراو...
باڵندە ترسێنراوەکان،
یان مەلە رەتێنراوەکان

بەخورپەوە....
دوا هێلانەیان چێدەكرد
ئێمە لەوێ و...
بەر لە ڕەشەبای بارگاوی
بە تەزووی تیشەبای كوێستان
بەر لە دواكۆچ،
بەر لە هەلا هەلابونی جێ ژوان
بەتولە ڕێیەكا هاتین
ڕوناكی مەترسی بوو بۆخۆی
خلیسكان و هەناسەش ترس بوون
هاتین لە ڕوناكی گەڕاین
كەچی ڕابردوومان ونكرد
هاتین باڵندەكان ماچ كەین
ئایندەمان لێ بەربۆوە
بوخچەكانمان خلیسكان و
توێشومان لێ خلۆر بۆوە،
بەتولە ڕێكاندا هاتین

بەو بزنە رێیانەی ئێستاش
تا هاوین هەرپەفری لێ یە...
رێگایەکەو....
هەردەم پێویستیمان پێ یە،

* * *

بەرۆخ روبارەکانا هاتین
بەو بوارانەدا دەرچوین
ماسیمان رەتدەکردە کەناران
لەپاڵ بەردێکا دانیشتین،
تەڕ تەڕ ببوو بەفرمێسک و
سوور سوور ببوو...
بەوخوێنە هەڵوەریوانەی
دادەچۆڕان لە رێبواران،
هاتین هێلانەکان چێ کەین
باڵندە بەرزە فڕەکان....
لە کۆچێکی ناوەختا بوون

هاتین ڕووبار ڕوونکەینەوە
کەچی شەپۆلە هارو هاجەکان
هەموو شتێکیان ڕادەماڵی،
ئیدی نە بوارێک بۆمە ما
نەبزنە ڕێیەکانیش دیارمان،
نە ڕابردوومان دیتەوەو
نە لە ئایندەش گەڕاین،
هاتین و.....
وردە وردە،
لەپاڵ تاشەو....
کەنارو چڕە ڕێیەکانا...
هەرهەمووومان لێک دابڕاین.

چراکان ناکوژێنەوە

پێشکەشە بەو گوڵەی چرای ئەم شیعرەی داگیرساند

چراکان ناکوژێنەوە
دڵمان بۆ یەکتر دەسووتێ
ئەوەی حەزکا جیابینەوە
لە خۆشەویستیی مە ناگا.
ئێستا سەردەمی بەرگری و ...
سبەی سەردەمی بەرگری و ...
بێشک ئایندەمان ڕوونە

ئاینەدەی ئەو حەزە سوورەی
بە بنارا هەڵدەگرێ .
باخۆمانی پێداپۆشین ،
لە گەڵیا بەرەو هەوارو
لە دووری یەکتر نەترسێین .
چونکە دەزانم عەودالی ...
مژدەی هەواڵەکانی تۆ
منیش ئامۆو ..
بێزارم لەم شارە دوورە
ئەوەی فرمێسکم دەرێژێ
یادەوەری رابردوویەو..
بۆنی گوڵاڵەیەکی سوورە.

*   *   *

چراکان ناکوژێنەوە
خەو شەپۆلی دەریاکانەو

شەماڵێکی لێوەنایە
نەخۆشەکان بۆمە دەگرین
بێ ئەوەی لە نهێنی ئازارەکانی
ناخ بگەن
زامەکانیان سارێژ نابێ ...
بە ئێمەوە ...
هەموو عاشقانیان خۆش دەوێ
برینەکان قەتماغە دەگرن
بۆ نەخۆشیەکەی مە دەگرین.
هەرکە سیمای من دەبینن،
دەزانن لە ناخی تۆدا
گرکانی ئازارێک هەیە،
دەزانن لەناخی تۆدا
چرۆکان نابووژێنەوە،
لەناخم دا ...
چراکان ناکوژێنەوە.
* * *

چراكان ناكوژێنەوە،
تاشە بەردێك لە ڕێ دایە و
سێبەر بۆ ڕووناكیم دەكا.
هاشەی ڕووبارێكی سەرشێت
دەست لە هیوام دەوەشێنێ،
ئەستێرەكان
لەنێو دووكەڵێكی چڕدا،
باوەشێنی یەكتر دەكەن
منیش لە گەشتێكی دووردا
ئاراستەی ڕووبارێك دەبڕم،
لە تەكانام ...
بەرەو بنەی ئەم سەرچاوە
پشت لە ماندوو بوون دەكەم و ...
تۆش لە گەڵمای
لە گەڵمای بۆ هەڵگرتنی ئەم
چرایە

چیرۆکەکانی ئەم گەشتەم
لەگەڵ تۆدا ...
گوڵی سووریان لەبەردایە.

* * *

چراکان ناکوژێنەوە
خەمەکانمان ڕێبوارێکەو
شەقامەکانی خۆش ناوی،
وڵاتێکی زۆر دوور دیارە
کاروانەکان بۆ وێ دەچن.
ئەگەر لەگەڵ خۆیان بمبەن
هەرگیز من بەتەنیا ناچم
ساڵانێکە لە سەفەری دوور دەترسم
چونکە تەنیایی ئازارە ..
تۆش ئەگەر ویستت بێیتە لام
نەبیە هاوڕێی ئەم کاروانە.

دەست لەملی تیشک بکە،
بە دارستانا هەڵزنێ،
من لە شارێک دەدۆزیەوە
هەموو خۆزگەکانی تێدایە،
واین لە وڵاتێکا گوڵم ،
دەرگای هەموو سنوورەکان
نەک هەر بۆ تۆ ...
بۆ هەموو کەس ئاوەڵایە.

*   *   *

چراکان ناکوژێنەوە
گۆڕستانەکان تاریک و
ژنە چاو سوورو وێڵەکان
سەرنج لە داهاتووم دەدەن،
بەبێ مۆڵەت ...
فوو بە ڕووناکیدا دەکەن

لێیم ناترسن
چرای هیوامان کز دەکەن.
تۆش بەبێ دەنگ ...
چاو لە هاواری من دەکەی
فرمێسک بۆ چراکان دەرێژی
لەم گۆڕستانە تاریکە
بێ خواستی خۆت ...
خەریکی رووناکی بنێژی.

* * *

چراکان ناکوژێنەوە
رووناکی مۆم هەڵدەلووشێ و
ئەم پێدەشتە سوور دەنوێنێ
لە خۆمەوە گریانم دێ!
بریندارەکان دەناڵێنن و
ئێمەش بۆ یەکتری دەگرین

نه‌خۆشه‌كان ...
له‌ شكستی جیابوونه‌وه‌ی ئێمه‌
ناگه‌ن
كه‌چی فرمێسك ده‌ڕێژن
جه‌سته‌یان شین داگه‌ڕاوه‌و ...
خوێن به‌ وره‌مان ده‌به‌خشن.
ده‌ڵێن سه‌رده‌مي به‌رگری و ...
ئافاتی لێك دابڕانه‌،
وه‌رن با گشت كۆببینه‌وه‌
جارێكی دی
زامه‌كانیان سارێژكه‌ین و ...
خوێنێكی گه‌شیان بده‌ینێ .
با له‌گه‌ڵیان كۆچ بكه‌ین،
دوورو نزیك هه‌ر ده‌گه‌ینێ،

* * *

چراكان ناكوژێنەوە
پەنجەمان دادەگیرسێنین،
لێناگەڕێم دووركەوینەوەو
لە دیدەی سەوزما بزربی
ئەگەر ئەم چرایەش كزبێ
بەتەمام خۆم بكەم بەمۆم
نیازمە لە نێو فرمێسكتدا
ئازارەكانی خۆمان و ...
عاشقانی جیهان بشۆم،
نەخێر هەرگیز
چراكان ناكوژێنەوە ....

رێگای كوردستان ژمارە 287ی ساڵی1998

نیگا ئەفسوناویەكان

پێشكەشە بەو جوانەی ئیلهامی ئەم شیعرەی پێ بەخشیم

خاتو نەدا ..
وا دوو دڵی لێكدی نزیك
گوێیان هەڵخراوی یەكترەو ..
بەبێ دەنگي
ڕێگایەكی دوور لەتدەكەن ،
تاوێ لە بۆسەی نیگادا ..
بۆ شەقكردنی ئەو بێدەنگییە

چاوەڕوانی دەمی منی ،
تاوێنکیش لە پرسەی خۆتا
دیاردەیەکی ئێجگار ونی !..
هۆ نەدا خان ..
دەبا چیدی
ئەم ڕێ دوورە دوورتر نەبێو ..
ئەگەر هاوڕێ و ..
پەیام گری خەمی منی ،
ئەوە بەزمانی تۆی ناسک
ئەوکاتەت باش ،
- دەبێ کام وەڵامە هەبێ ؟..
لەم وەڵامە ناسکە خۆشتر
هاوڕێیم باشتر.

*   *   *

لەوساتەوەی ..

نامۆیوخەو ،
دەست لە ملانی یەکترین و ..
بۆ شاری دڵداری دەنوون
پرسیارەکان ،
بۆ فێربوونی ووشەی کوردی
تارمایی بێدەنگی دەجوون ،
شاعیر ئاسا
ووشەی ناسک هەڵدەبژێری
سات لەدوای سات
لەگەڵ دوانا ..
شەپۆلی ئەوینێکی خەستم
بۆ دەنێری ! ..
ئاخر نەدا ..
وا بۆنی هەناسەی نەرمت
لەبەرین ئەو دوو لێوە ناسکە ،
بێ میکیاج و دەرمانەدا ،
تەزو موچورکم بۆ دێنێ ، .

زۆر نزیكه‌ تاوێكی دی ..
هه‌ناسه‌ی من ،
ئه‌م ئارامییه‌ بسوتێنێ .
وه‌ره‌و خاتر جه‌مبه‌ لێم و ..
واز له‌و باسه‌ چڕه‌ بێنه‌ ،
شان بخه‌ ژێر نیگاكانم و ..
دڵی بێ ئارام وبزێوم .
ده‌سته‌مۆكه‌و بیدوێنه‌،
نه‌با تاسه‌و هه‌ڵه‌ی ڕێیه‌ك
مه‌رگسان بۆ بكات به‌دیاری ،
وه‌ره‌و تێكه‌ڵ به‌ خوێنم به‌ ،
تا بتكه‌م به‌ ئۆ بوكی نێو
به‌فرو چیای كورده‌واری

* * *

.
كچی شه‌رمن هۆ شه‌ونم خان .

ئەی بوكی نێو بیرەوەری ،
نامۆیەكی وەك من پەڕیو.
لێم ناپرسي ؟..
چی لە نیگا ئەفسوناویەكان فێربووم هەتا
بەزمانی خۆت هەڵیرێژم ،
دە بپرسە بۆچی ئێستا ؟..
وشەی كوردی دەجومەوەو ..
لەسنگی تۆیدا دەنێژم .

وەرین

بەوەرینی گەڵایەکو پەرتبونی لانەیەک هێشتا
روبار لە شەپۆل ناکەوێ و
کاروانەکانیش لە سەفەر ،
دوێنێ لە کۆستێکا فرمێسک

بەكەفەوە دادەچۆڕاو
لافاوەكانی هار دەكرد ،
بۆیە مردنی یادەكان
یان وەرینی گەڵاو وەستانی هەناسە
لای من كتومت وێك دەچن
خۆ سەمای شێتانەو شین و
خاش خاش بوونی ...
ئاوێنەكانیش وێك دەچن
هی چ لە لەدایك بونی خۆم و
نهێنیە شاراوەكان نازانم ،
بۆیە لە یادمە دەترسام
لە مردن و ....
وەرینی گەڵاو .. ووشك بونی كانی و
ئایندە گەلێ دەترسام ،
ئاخر پەرتبونی هێلانەو
سیس بوونلی ڕووەك یەك شتن
بۆیە هەر بزر بوونێ

بە دووا كۆچ و خەونێكی ئەبەدی دەچێ ،
لێی دەترسم و
چرایەك لە ئاوا بوونی تارماییەكان بەدی ناكەم
لێ ووشكبوونەوە و مردن و ....
وەرینی ناكاو ئێستا
وەك سەرەتایەكی ترسناك
وەك رەشەبایەكی پایزی
ئاورم پێدەداتەوە،
ئاور لە خەتایەكانی بوون .
لەو چركە ساتە ژانانەی
چریكەی لە نیشتمان هەستاند
تائێستەی پێ لە دایك بووین
ئاور لە هەرەتی وێڵ بوونی
گەمەكانی منالێیم و ....
بزر بوونی ئەو كەتتانەی
ئێستا منالی من نایكا ....
ئاخر چۆن ئاور لە پیرێی عاشق بوون و

دوێنێی خلیسکان و هەستانەوەو
جارێکی تر ناسینەوەم نەدەمەوە ،
ئەوەتا ...
وەرینی گەڵاو پەرتبونی لانەکان هێشتا
ناسکترین ترسی من و ....
رووداوە ئەفسانەرییەکانی
ناو منداڵدانی ئەمرۆیە ،
چۆن نەترسم ؟ ! ...
چۆن لە هەڵوەرینی گوڵ و
پەرتبونی ووێژدان و گەڵاو ....
بزر بوونەکان نەترسم ؟
ئاخر ئێستاش ...
لەناو درزو شەقار بوونی برینەکانا
گەرای ئەفسانە و
بریقەی ئایدیای لە نێودا دەنێژن ،
لە ناو خەندەو ...
قاقای زەماوەندەکانا ...

لەترسی بە فانتازیا بوون ...
یان سەوز بوونەوەو وێک چوون
گەڵاو ....
باران و ....
مناڵی هەلا هەلا بوو دەنێژن ..

ژمارە 198ی کاروانی سالی 2005 بڵاوبۆوە

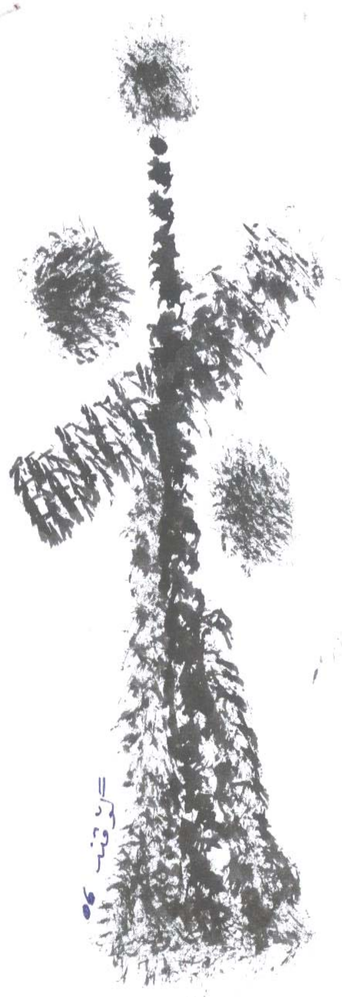

نیوان

لەروبایێکدا دوو ماسی
لەنێو ئەشکەوتێکدا کانیو ،
لەدارستانێکدا چریکە
لەکام شوێن یەکتریمان ناسی؟
لەنێو ئەو روبارەیدا هاشەی
جەنگەڵەکانی لوول دەداو،
وشەکانی لێ قوت دەداین .
یان لەم ئەشکەوتە ترسناکەی،

رابردووی لێ شێت دەکردین
لەکوێ یەکتریمان ناسی!
لەودارستانە پاییزییەی
گەڵاکانی بەچریکەوە بەسەر
ئەویندا
دەبارین
یان لە داوێنی ئەوکەژەی
بەردەکانی گشتی لوتکەو،
دارەکانی گەڵا چڕوو،
هەمیشە گوڵەکانی بەهارین

* * *

ئەوساتە دەختەم بیرنایە
کەفرمێسکەکان بەهاربوون،
خولیاکان تەتەرێکی وێڵو،
دەوروبەر یەکپارچە نێوان.
تەنیا ئاوازی ئەو چرپەی

کە لەهەموو دیدارێکدا
بەسەر لاشەما دەتباراند .
ئەمەنی گیانم ون دەبوو
ئاوازەکانت لەمن و
خەندەکانی خۆت دەتۆراند،

* * *

لەنێوان دوو گۆڕستاندا....
یان لەنێوان دوو چاوی تێڕوانستێکو
راوچییەکو
هەڵمەتبەرێ بۆ کورسی
ئێمە یەکتریمان ناسی ؟!
بیرم نایە
تەنیا هەرەشەی هەورێکی بێ
بارگاوی و
چرە دووکەڵێکی شینی نێو هەناسەو
قاقای پێکەنینێکی گڕی

دووژمنەکانم لەبیرە .
ئەگەرنا ئەو ساتەی نیگات
بەچاوی بێ پەنام بەخشی
من لەتەنیاییدا دەگریام ،
گریان بۆ داهاتوومان و ....
لەدەست دانی دوا هەناسە،
گریان بۆ هەڵخلیسکان و
رنینەوەی ساڵەکان و
لێدانی تۆفان و کرێوەو
رابردوویەکی لێڵ نەبێ ،
هی چ تارماییەکم بیرنایە
سێبەری ئەو پەنجەرە نەبێ
کە لەنێوان ،
رووناکی مۆم و چرایەک
بەنەرمیو بێ ترسی سووتان
وەکو روانگە
هاواری کرد دوا نیگایە .

* * *

خۆشم لەم نێوانە ناگەم
لەنێوانی دوو سەدە داین
یان لە بەرینی دوو سنوورا ؟
لەنێوان دوو وەرزی دژین
یان دوو سەنگەر و زرێپۆش ؟
هێندە نەبێ
لەیەکەم دیداراگوڵێ لەنێوانی مە
هەڵوەری
لەیەکەم خەندە باران ،
هەنسکێ دەکەوتە نێوان ،
ئیدی هەر ئەوەندەم لەبیرە
کە رقم لەم نێوانە بێو ...
هیـ چ نێوانێکم خۆش نەوێ ،
چونکە تەریب بوونی ئێمەو ...

فراوان بوونی ئەم نێوانە
ئای کە چەند ناخۆشە گوڵم ،
ناحەزێ بیکات بەلانە !.

* * *

شەوێ بەدیارکانییەکو ،
باق و بریقی سینگی نێوان جوتێ
ماسیو
چریکەیەکو ،
بارینی هەنسکەکانا ،
نۆتەیەکم دەنووسیەوە .
ئەو شەوە بەدیار تاریکیو
زیکری مۆمێکی نیوەبوو
سەمای وشەیەکی ون بوو
نەخشەی نێوانێکی سپیم
بەهاورێیان دەبەخشییەوە .

شەقام یەکپارچە تاریکی
ئاسمان پڕ لە هێڵی گڕ و
هەڕەشەی هەورێکی برسی ،
ئێستاش لەو دەرفەتە ناگەم
لەنێوانی ئەو پێڵوانەو
ئەو دوو تابووتە ناگەم ،
نازدارەکەم .
لەکوێ یەکترێمان ناسی؟!

ڕێگای کوردستان ژمارە 591ی ساڵی 2004

گومان

عەیامێکە ،
پرسەی نەمەنێکی دۆڕاوم
بۆ ئەم چاخە بێ ئابڕووە
لەسەر تاتی ناخە درزبردووەکەی ،
ئەم روحە فرێوەم داناوە .
تێناگەم بۆ
لە ئازادی خۆم دەترسم ؟!
یان ، لەوانەی

خوێن وەكو بادە نۆش دەكەن ،
مین بۆ ئاینده و تیریش
لە داهاتووی ئێمە دەگرن .
عەیامێكە ،
پرسە لە ناخما زیندووەو
هەڵخلیسكان هەرزیندووەو
بێ ئاگاییو، بازبازێن و
زۆر شتی دیو،
زۆر هەڵوێست و بالۆرەی دی
هەر زیندووەو ،
تەنیا سێبەری گلاوبوون
لە وڵاتەكەم تۆپیوە .
دەنا هەتا گومان مابێ
لە سێبەرەكەت دەترسم .. !
لەدرزی یاسا دەترسم ..!
لەهەناسەی بارگاویو
بارانی خۆرئاوا دەترسم ،

ئاخ ولأتە دۆزراوەکەم ،
چەند ترسناکە ئەم سەدە
چەند لە مەسئولییەت دەترسم ؟

* * *

تۆزو خۆڵە
لە گەش بینی ئەم هەرێمە
پڕاو پڕ دیموکراسییە
خۆڵ بارینە
هی چ یاسایەک بە قەد ئەم پرسیارە چڕە
خاک و چیاي ولأتەکەم ناشڵەقێنێ ،
هی چ یاسایەک ..
دژی ژەهری ترس و گومان
بەدی ناکەم ،
هی چ هێزێکی ..
بەرامبەر توانای جارێکی تر هەڵبڕان

بەدی ناکەم ،
جگە لە خۆ جوینەوەی ئاخ ،
جگە چاو لە خۆر ئاوابوون ،
جگە لە خلیسکانی زیاتر ،
چۆن نەترسم ؟
چۆن لە راکێشانی ئەم گوریسە
رزیوەی روح
گومان نەکەم .. ؟
ئاخ وڵاتە هەڵگرتاو و لەت لەتەکەم
چۆن لە پیربوونی ئەزموونێکی دوو جمکانە
شەق بە شەقێنی ئەفکارو ،
تەواو کێشە کێش نەترسم ؟
ئاخ بەستەزمان ..
نیشتمانە هەژارەکەم
* * *

چیبکەین وازوو

لە خلیسکان و تەقینی مین کەوي نابین
چۆن ولاتە کاول بووەکەم
بە پێدادان و جینۆساید
نەکەوت و هەر تەکانیدا ؟
ئێستاش لە نێو تۆزو خۆلی
سەر لەنوێ زیندوو بوونەوە
ناخنکێین و نەوی نابین ،
چونکە خاراوین و هەتا
لە کەنارا ترس نەروێ و
خۆر لە شەقاما نەگیرێ
بەسێ یاسا ..
بە ئاوێتەبوون و
(سڕینەوەی) هێڵە سوورەکانی سنوور
کەوی نابین ..
ئاخ ولاتە بێ پەناو
خاوەنی دەرفەتێکی دی
لە لوتکەم و بانە خلیسکێم

ده‌ستم گره‌ ..
باڵم وڵاته‌ چڕه‌
پڕ له‌ سه‌رۆو ..
دنیایه‌ك ئه‌فكاری كۆن و
شه‌قارێكی هات و نه‌هات
ون نه‌كه‌م و ده‌سته‌مۆ نه‌كه‌م
ئاخ .. به‌هه‌شته‌ دۆزراوه‌كه‌م
ده‌ستم گره‌ ..
با دووباره‌ و جارێكی تر نامۆ نه‌كه‌م و
دووه‌م نه‌كه‌م ،
هێی رۆژئاوای ترسناك و
ئاخ وڵاتی رۆژئاوایی !

*   *   *

ئه‌م یاسایه‌
به‌قه‌ت راونانی زلهێزی ئه‌م سه‌ده‌یه‌ قورس
نییه‌

هەتا پێمان هەزم نەكرێ
مەرجە خۆمان
ترسي جارێكی تر رەو و
خلۆربوون ئەنجن كەینەوە
ترسی جارێكی ترن بوونی
نێو قەباڵە نەهێڵین و
چرای ئاینده ببینین
ئاخ وڵاتە زێدە شیرین و بێ تفەنگەكەم
هێی تفەنگە بێ فیشەك و یەدەگەكەم
باچیدی من
لە گێژەنی ئەم تۆزەدا بزرنەم ،
ئاخ باچیدی
لەم زەمەنە بێ ئابڕووە ،
سەراب هیوام بزرنەكا .
ئاخ دڵە گەشتر بینەكەم
نیشتمانە شیرینەكەم
بۆ دواین جار

لەنێو ئەم وڵاتە پڕ لە
کەف و.. دووکەڵ و.. تۆزەوە
دەی وڵاتە بێ تفەنگەکەم
من و ..
ئایندەو ..
روناکي
بدۆزەوە.

رێگای کوردستان ژمارە 596ی ساڵی 2004

خوێنی شەهید

خوێنی شەهید ...
ئێستا لە وڵاتی ترس و
جەنگ تێدا چێنراوەکەما ...
خوڵەمێشێکی سووربووەو ..
بەسەر پرچی نەشۆراوی
منداڵە شەهیددا دەبارێ ،

بەسەر جەنگەڵێکی چڕی
وڵاتێکی ترسناکی
پڕ قەوانی بەتاڵ کراوو و...
سەنگەری سەرکۆشکە بەرزەکاندا دەبارێ ،
خوێنی شەهید ....
بارانێکی سوور ئامێزەو
وەکو روبارێکی گەورە ،
بە شەقامەکان دا هاشەی دێ ،
چی منالی شەهید هەیە لوولی دەدا ،
بەرەو نەلکاوی ون بوون و ...
جارێکی تر شەهید بوون و
بیر چوونەوە .
دەبن بە پێخۆری ترسی
شەرێکی ئێسک و دەمار بڕ ،
راپێچیان دەکاتە نێو
هەناوي دایکی شەهید و
جەنگەڵی خەمێکی زۆر چڕ ،

خوێنی شەهید ....
لەگەڵ خوێنی گەش و برسی
نێو دەمارو دڵی گچکەی
مناڵە شەهید
ئێستا لە وڵاتی ترسو
جەنگ تێدا چێنراوەکەما
ئاوێتەیەکی بێڕەنگن ،
چنگ لە مێژوو
لە ئەزموونی قەتران ئاسای
رژێمی ئەنفال گیر دەکەن ،
خوێنی شەهید ....
لە رابردووی پشانی خۆی بە گومانەو
لەم دەنگی زیل و زنجیرەی
ئەمرۆی سەرشەقامەکانی شار
بەگومانەو...
لەداهاتووی تەماوی ئێمە دەترسێ ،
خوێنی شەهید ....

ئێستا یەخەی گشتمان دەگرێ و ...
بەمافی ڕەوای دەزانێ ...
لەهۆی ڕژانی بپرسێ ،
خوێنی شەهید
ئاخ بۆ پڕژان و ڕژانی
خوێنی شەهید .

ژمارە 220ی ساڵی 1996

دوو پارچە شیعر

(1)

(بەهار)

بەهار ئێستا قەرەجێکە
هەموو وەرزێ
بە نێو ڕووباری خوێنم دا
مەلە دەکا
دەخوازێ...
گەرمێن و کوێستانی لەشم
تەی بکات و

لەجەستەما چەند نێرگزێ سەردەرێنێ
کەواتە سبەی بەهارم و...
زۆر نزیکە نەورۆزی من
چەند سنورێ ببەزێنێ.

(2)

تەرزە

لە گرمژنی ئەو هەوارنە دا نەچلەکێی
ئەوە هەڵسی لوتکەیەکیان هەڵشریوە
سپی وەکو نێو چاوی تۆ،
لەو بارانە سەربەکڵاوەی
دەچۆڕێتە نێو لەشی تۆ سڵەکەوە...
بێشک جوڵەی وڵاتێکی وەهای دیوە
چڕ وەکو هیواکانی تۆ،
هەورو باران
لەساتێکا بەسەر جەستەتا باریوە
کەوا سیمات گەلێ تەرزە.

دەشلێ گیان
وەرە نێو ئامێزی گەرمم
هەتا سەرما نەیکردووی
بەمرواری بەفرو تەرزە.

لەژمارە 1137 ی ڕۆژنامەی هاوکاری ساڵی89 بڵاوبۆتەوە

دوو وێنە

بەگیانی شەهید موختاری پێشمەرگە پێشکەشە

لەودیو پەردەی لەدایک بوون
خوێنی گوڵە مەرگێکی تر
ئاسۆی دوێنێی سوور داگەڕان ،
ئەمڕۆش لە کوچێکی تەسکا
دەرگاکانیان ڕاتەکاندو ....

بۆ منداڵێکی یاخی بووی ،
چاوزیتی بیر گەش دەگەڕان ،
بەم دوو وێنە ...
زانرا کەوا ...
سبەی دەوری شار دەتەنن ،
ئیدی هەموو ...
بێ سێ و دوو و بێ چاوەڕوانی
بۆ بەرزترین لوتکەی ...
دەورو پشت و
باریکە ڕێکانیان دەڕوانی .

1984

بۆ ناتاشا

تاریکیو سەرماو سۆڵەو ئێش
نەیتوانیوە ڕاتەژێنێ ،
بێ ڕاوەستان ...
ڕێی چۆڵایی لولت دەداو ...
لاکەونرکەت ، خوێنی خوێنەر دەپرژێنێ ،
هۆ ناتاشای ...
دروستبوو بۆ ڕێی پافێڵ و
دایە و نەوی ...
لە هەر هەنگاوێکی بەفرا ،

لەهەر جوڵەو ڕامانێکا ،
سەری سەدانی وەک قریسەر
بە باوەڕت دەکەی نەوی .
لەناو کلوە بەفردا تۆ
گڕو ...
مانای نەوەستانی
چیایەکی دامێن بەفری ،
دیاریدەی پاڵەی کوردستانی ،
ناتاشا ئەی دڵۆپە ئەشکی
دایک و ملیۆنانی دایە ،
دەزانی ئەو هەڵوێستەی
لەناو ناخی سوورت دایە
پڕ بە دەنگی گەروی ئێمەش
گریەو .. پێکەنین و.. ئێش و
ئاوازو .. چریکەو سەدایە ،

ئەم شیعرە لەژێر کاریگەری ڕۆمانی دایك نووسراوە

حەز

وورد بونەوەم لە جەستەی تۆ
جمكانەي دوو كاتی دژن
بۆیە لێكدانی نیگامان
بروسكەی هەورو تەموشن

* * *

جاران سەرنجت لە ڕووی من
كەوتبوە نێو جیهانی نوێ
ئاوێتەی حەزو لەزەتت
لەخوێنمدا دێنایە سوێ

* * *

لەدیدەنی دوا جاریشا
دوورنیە گیانت بتەزێنم
ئەگەر دەستم بەنەرمی خزی
بزانە سینەت دەترازێنم

* * *

ئێستاش حەزدەکەم لە ژوانا
چەناگەو لێوی لەرزۆکت
بەدەم ڕاگرم و متت کەم
بەدەست خستنە ناو بەرۆکت

* * *

ئەوەتانێ چاوی دڵم
پێڵوی ئارامی لێک نانێ
شەو و ڕۆژ لە بۆ سەدایە
بۆ دیدەنی و ساتی ژوانێ

* * *

گەردەشتەوێ وەکو ئەوسا

تەتەری هاوڕازت زووبێ
دەبا ئەوجارەش شیلەی دەم
خۆراکی خوای ئارەزوو بێ

*   *   *

ئەوسا دەزانی نهێنی
خۆشەویستی لە کوێدایە
لێکدابڕان و ئاشتبونەوە
چ لەزەتێکی تێدایە

1989

ترس

دەرگای دڵت زووکردەوە و ...
بپێشک پەردەی
نەهێنیەکانمت ترازاند
کە بەروحم ئاشنابووی
نەمدەزانی ! ...
تەنیایی و نامۆی چییە ؟ ..
نەمدەزانی ! ...
زیزبون و بێ تۆیی چییە ؟
دەرگای دڵت زووکردەوەو

خۆت ناساندو ...
گەلێ زوو فێری نازان بووی
نیگات لە چاوانم سەندو ...
هێندەش زوو فێری ترازان بووی .

* * * *

کە خۆت هاوێشتە ئامێزم
هەستم کرد دەنگی بانگۆزێک
نەرم ، نەرم ،
پەردەی تەنیایم دەدڕێ
زیاتر چۆڕایتە نێو خوێنم و
هەستم دەکرد حەزبێ ترس
هێدی ، هێدی
ئاوازی ڕابوون دەچڕێ

* * *

نزیکتر بووی

*   *   *

کەلە دەواری دڵت دام
بێشک تەنیایت هەڵگری و
نەتدەزانی پرس چییە ؟
کە خۆم لە تۆدا دیتەوە ...
ئەم دەزانی هەنسک چییە
رمان چییە ؟
ترس چییە ؟

*   *   *

چ زوو توشی ڕدێن بووم و
بزر بویت و ....
فێرە غەمی قورست کردم
چ زوو وەئاگات هێنام و
بەم ناسکییە
فێری پرسەو ترست کردم ؟

*　　*　　*

ئێستاش لەودیو جەستەی شلم
کۆچ دەکەیت و ...
دەڕۆیت و هەرپەرز دەبی ،
دەماری دڵم دەگوشی و ...
یاخی بویت و
بەسەرپوێما فەرز دەبی

*　　*　　*

گەت هات و
بزرتر بووی.

لەژمارە 31ی رۆژنامەی ئاسۆی ساڵی 1990 بڵاوبۆتەوە

لێو

– 1 -

نەرم بەسەر سینگما بتکێ

با دڵم وەخەبەر نەیات ...

وورد پەنجەت بە رِدێنما بێنە .

بابۆسەی چاو ...

نەتکا بە نیشانەی نیگا

لێوم ئیشکە

گرنگ نییە ئەگەر جارجار

تەرایی لێوتی پێ بگا ! ...

-2-

دەستم بۆ تویێلی دوگمەت خزی
رانەچلەکی ! ..
تێر بۆنم کرد
گەردنو جوت مەمکو کەزی
نزیکتر بووی،
لە ئامێزما ! .
سێبەر بووە کە سێکوتۆ
نەرم تر بووی !..
لسۆم نزیک لێوت بۆوە
ترازایت ....،
سوور بویتەوە و
گەرمتر بووی .
-3-
بێیەک ناژین
کە گەرمایی پەنجەت بەردەستم دەکەوێ
خۆم دەزانم ...
دەمارو خوێن چۆن هەڵدەچیٚ ؟

کە گەرمایی پەنجەم بەر سینگت دەکەوێ
خۆت دەزانی لە شلبوونتا
تەزوو بەرەو کوێ ڕۆدەچێ ،
ئا بەم تەرزە بێیەک ناژین ،
بێ ئامێزوو ....
بۆنکردن و پەنجە گوشین
دڵ ناسرەوێ ،
بەس خوانەکا جارێ لێوم
بەر تەڕایی لێوت کەوێ،

لە ژمارە 52ی ساڵی 1990ی رۆژنامەی ئاسۆ بڵاوبۆتەوە

پێنج خشتەکی

(مـــــاچ)

کچێک سەمای بۆ شیعرێک دەکردو نیگا رونەکانی خۆی تێدا بەدیدەکرد ، هەربەم تەرزەش خامە بەباڵای شیعرا هەڵدەگەڕاو خوێنی خۆی تێدا دەدۆزیەوە . منیش لە سوچێکەوە چەند ماچێکم بۆ ئەم دوو تابلۆیە هەڵدا ، ئەوەی مەبەستم بوو بەدەوی عیشقە پیرۆزەکە بوو ، کەچی سەرنجم دا ماچەکان و هەردوو تابلۆ ئەوا یەکتری دەلسەنەوە ، هێشتا ئەو دیمەنە سێبەری لەسەر پەردەی چاو دەلەرزی کە دەستی شیعرێک قەدی خامەی گرت و خۆی پێ نوسی ، لێنەگەڕا تەواو لەنێو درزی نیگاکاندا خۆم گەرم کەمەوە ، کە خۆشمی ئاوێتەی ئەم دیمەنە کردوو لەبەردەم ئەم شیعرە خۆڕسکەدا چەقاندمی .

چییە ئەم کەزیە پەشمینە دەڵێی هۆنراوەی گۆرانە
بە دیمەن شای جوانانە ، بەزمانیش زادەی سۆرانە
هەناسەی وەك شەماڵ نەرمەو .. دڵی بارانە بۆرانە
هەموو جوانی دنیا هەردەم ، لەبەر ڕوتا لە گۆڕانە
دەبێرەو دەستخە نێو دەستم ، دڵم بۆت هەرلەنۆرانە

*   *   *   *   *

لە ڕەنگدا نێرگزی بەفری و لەبالأدا چناری تۆ
لەماڵا تیشکی زێڕینی و ، لە چۆڵاکانی بناری تۆ
لەبۆمیش ئەی پەری هەستم هەموو دەم هەربەهاری تۆ
ناسکە ڕێواسی گوڵاڵەی خونچە گوڵی هەناری تۆ
وەرە و مەمم لە سینگ هەڵسوو دەرفەت نزیکی تۆرانە

*   *   *   *   *

دەڵێن بای ڕێبەندان ساردەوکوڵەی ڕێبوار دەتەزێنێ
کەڕەنوو هاتە سەنگ گرانی ، چی لە ڕێبێ دایدەخزێنێ
کەچی سروەی هەناسەی تۆ زریانی ڕێم دەبەزێنێ
جوانیتە هۆشلێ گیان ، ڕەنووی شیعرم دەبزوێنێ
دەچێکەو دەست بەتۆبگرم ، سینەم لێی داوە مۆرانە

*   *   *   *

دەبینم تاوێ وەک تیشکی و .. تاوێکیش وەک نەورۆزی تۆ
کەواتە گشت دەمێ ڕونی و وەک چرای شەو پیرۆزی تۆ
لەبۆیەش هەر لەنێو هەستما بۆن نێرگزو تیرۆزی تۆ
ئەوا ئێستا ئەی لێو بارێک ، بڕیارە و بۆم سەرهۆزی تۆ
دەبێنەو ماچێکی نێودەم لەبەردەم ئەو خۆخۆرانە

لەگۆڤاری ئۆتۆنۆمی ژمارە 60ی سەرەتای 89 بڵاوبۆتەوە

سێ وێنە لە كوخەكەی مام تۆمدا

(یەك)

كچی خۆزگە ئیڤانگلین
هۆ خەندەی رووی كۆیلەكان و ...
خەم رەوێنی ...
دەیانی وەكو بابە تۆم ،
گوێم بۆ هەڵخە
تابزانی .. !

چه‌ند عاشقی
ئه‌م دڵه‌ بچكۆلیه‌ی تۆم ،
ئیڤا ئه‌شكم
هۆ ته‌كان و گوڕ و هێزی
ره‌وی هه‌نگاو و ئه‌ژنۆم
دڵنیابه‌ ...
تۆ چه‌ند تینوی ترووسكه‌ی خه‌نده‌ی
سیمای ره‌شی بابه‌ تۆمی
ئه‌من ئێستا گه‌لێ زیاتر
چاوه‌ڕێی ده‌ركه‌وتنی
تیشكی ئاسۆم ،
ئیڤانگیلین ، ئیڤانگیلین
ئێمه‌ش زاده‌ی هه‌مان زام و
هۆزو .. جیلین .

(دووه‌م)

ئه‌وه‌تا خاتوو ئه‌لیزا

هیواکانی لە باوەشدا حەشارداوە و
وەکو پڵنگ
لە نێو ئاودا
تاشەو بەستەڵەک دەشێلێ
لە تاو مەزات
لە تاو جەرگ و جیابونەوە
خاکی شیرین جێدەهێڵێ
بابە تۆمیش ...
لە ژێر چرپۆکی دێوەزمان
لە گیانە لاو ئازاردایە
کەچی هێشتا ..!
چەکوشی ووشەو
زایەڵەی چریکەو شتی دی
بە گوێی دژدا دەووەشێنێ ،
داستانێکی نوێ بۆ کویلەو
دیلەکانی جیهانی نوێ
دەڕسکێنێ ،

(سێیەم)

ئەوەتا کڕنوش بردن و ووشە جوین
لای بابە تۆم
دژو موچوڕکو ستەمە
بۆیە ئێستا
گیانی تۆم شوشێک خوێنەو
لە قولایی نێو جەستەمە ،

1988

ئـــاشتی

نیشتمانی من خۆزیکە بۆ ئاشتی نەبێ هەڵنایە
ئاشتیەکی سەرەڕێیە و هەرگیز بەلافاو دانایە
ئێمە لەم وولاتەدا گرێ ئاشتی بەدەست دەگرینەوە
تێدەکۆشین و فرمێسکی منالە شەهید دەسڕینەوە
بورکانێکین و پشکۆمان بەسەر دوژمن دا دەباری
ئەوەی ڕێی ئاشتیمان بگری، بەرداشی ڕقمان دەیهاڕی
وەرن باپێکەوە ئاشتی بکەینە دروشمێکی پیرۆز
پیرۆزتر لە ناڵەی شەهید بە تینتر لە گڕی نەورۆز

ئاشتی خەباتە بۆ ئێمە لە ناخیشماندا هیوایە
جەنگی سپی سەردەمەو تەکانێکی بە بڕوایە .

کراوە بە سروود

بـــۆن

بۆنێ بەنێو هەنسکتداو ...
پێکەنینێ بە نێوگریان ،
لەکوێ یەکتری ببینین ؟
بۆکام ژوان ؟
بۆ سەرەتای کۆچێکی وون ،
یا بۆ نەخشەی لێک دابڕان ؟

*　　*　　*

بۆنیٚ بە کەزیەکانتەوە
ووشەیەکیش ،
بە هەنسکت عاسیٚ بووە ،
تیشکیٚ لە نێو پێکەنین و ..
خەندەیەکیش لە نێو گریان .
من لە کوێوە دەست پێبکەم ،
ئەی چۆن ئایندەی خۆت دەویٚ ؟
کە هەردوو لە یەکتری نەگەڕین ،
بێدەنگی تارمایی ئاسا ،
نیگاکان وەکو برووسکە
هەورێکی ڕەش لولیان دەدا ،
ئێمەش لەویٚ بزر دەبین ،
ئەوسا نە تۆ ووشەکانت دەناسیەوەو
نە منیش بۆنی کەزیت،
نە لەزماني هەنسک دەگەڕین
نە لە دواجاریش پێک دەگەڕین !

*   *   *

شەقامەکان بۆنی هەناسەی تۆی لێدێ،
رووبارەکان ...
هەنسکەکانت قوت دەدەن
تارماییەک ،
باوەش بە سێبەرما دەکا
لە ساتێکی رابردووی تۆو ...
لە هەنوکەیەکی من دەچێ ،
تۆش لەنێو نۆتەیەکدا سەمات
بۆ گۆرانییەکی وون دەکرد ،
منیش ئاوازێکی وون و ...
هەڵپەرکێیەکی رەش و سپی و ...
زەماوەندێکی بەبێ بووک ،

*   *   *

لەکوێ یەکتری ببینین ؟

لەنێو ئەو خەونە ئاڵۆزەی
ترسی لە دەروونداڕواند
یا لەسێبەری ئەو باوەشەی
بۆنی لە شەقامەکاندا چاند ،
لەکوێ یەکتری ببینین ؟
چۆن ئایندەمان داپۆشین ؟
پێیم بڵێ چۆن ...
لەنێو هەناسەیەکی عاسێ و
ئەو هەنسکانەی هی تۆن
یا لەنێو کەژاوەی گوڵێ
کە پێی نەنگە پەخشکا بۆن
پێیم بڵێ چۆن ؟

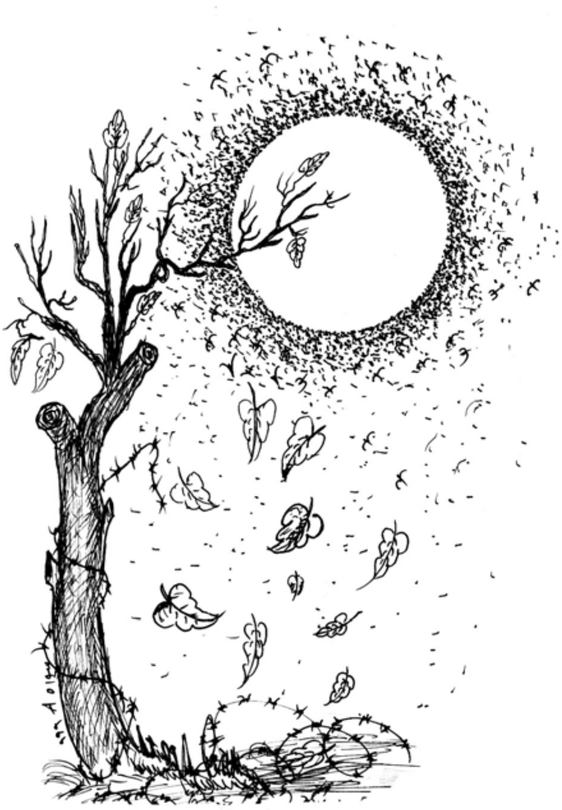

توانەوە

لە توێی گەڵا وەریوەکان
یان لەناو لانەیەکی پەرتکراوی
باڵندەیەکی ترسێنراو ،
لەوێ ...
لە کەنار روبارێکی هەڵچوو
کەلێنی تاشەیەکی جێماو
یا لە گەردی هەناسەی
کۆترێکی بەرزەفڕ ...
من و ئەوینێکی تاسێنراو دەبینیەوە .

* * *

لەبن هەورە وەریوەکان ...
لەناو هەگبەیەکی پەرتبووی
ڕێبواری سەفەرێکی وون ،
لەوێ ...
لەنێو ئەو تاراکزر بوەی
لە فرمێسکەکانت ئالاوە
من و نامەیەکی گەچلاو
خۆت و ئایندەیەکی دی
بەدیار نسێ و تابانێکا
بە نامۆیی دەدۆزیەوە

* * *

ئەگەر لە سەفەر نەترسی
یان لەو تەرزە بارانەی
بۆ تەنیایتان دەوەرێ

من وام لەناو ...
تەرزەیەکی هەڵوەریو
هەڵم گرەوە ...
بمخەرە بەرین ئەو لێوانەی
بە نەرمی تیا دەتوێمەوە
بۆ هەتایە بزر نابم
لەوێ ...
لەنێو گەرمیەکی بەسوێ
دەچۆڕێمە هەناوتەوە ،
کە گەیمە ناو ترپەکانی
دڵی پڕ لە ئەوینی تۆ ...
لەوێ دەنوم ،
ئیدی خاتون بۆیەکجاری
لەبەرین لێو و
هەنسک و پێکەنیندا دەنووم .

تارمایی بیر

لە بزربوونم مەترسە
وام لەنێو تارمایی بیرتا ..
کاتێ ویستت بمدۆزیەوە ،
وریابە هەڵوێست بیرنەکەی !
وریابە ئەشک نە قۆزیەوە !

*   *   *

کەبیر لە من دەکەیتەوە ،
پەنجە بزێوەکانت شلکە

چونکە هەڵوەریومە بەرینی
ئەو پەنجانەی خامە دەگرن
چونکە چۆڕاومەتە نێو ئەو ...
ووشانەی تۆیی نامە دەگرن .
* * *

چۆنت ووبست وا .. !
لە زنجیرەی ووشەکاندا ڕێزم بکە
چونکە لە تارمایی بیر تام
وورد تر لەگەڵ ....
رستەکاندا بمجوڵێنە
چونکە نیگام ...
لە مەلی حەزی نێچیر تام
پێت وانەبێ ! ...
هەڵمەت بۆ نێچیری حەزت
تەکانی ناکاوی بوێ ... و
پێت ستەم بێ
لە هەستانتا بەری دیدەت

گێژەڵوكەی خەم و تەم بێ ،
وام لە تارمایی بیرتا ...
كاتێ وویستت بمدۆزیەوە
ووریابە ئەشك نەقۆزیەوە .

* * *

ئەو نامەیەی
لە توێی دەستتدا دەلەرزێ
نەخشەی گریەن ...
بە تروسكایی گەوهەرە
لە بزربونم مەترسە ...
چیدی لەنێو وێنەكانا
سۆراغی بونم مەپرسە ،

* * *

حەزت لێیە بمدۆزیەوە
وویستتە لە ئامێزما شلبی

وام لە کۆشتاو ...
دەي بە شانەی پەنجەکانت
پرچی ئاڵۆزم دابێنە
چونکە حەزمە لە گەڵتام
ویستمە گشت دەم
لە مێز تام .

سەرەتای 1990

چەند سەرنجە شیعری

بۆکس

لەژیانم دا تەنیا دوو جار
بۆکسی ڕقم وەشاندووە ،
جاری یەکەم :
چوارپەنجەی خۆم پێشکاندووە
جاردووەم :نێو چەوانی بەرامبەرم ڕوشاندووە .

جگەرە

چەندی دیکەش بۆ ناخم خۆت بسوتێنی
وەک سوتانی دایکم نابێ !

وەکو دەوای
سۆزی دەستی دایکم نابی !

دار

دار ، وانەم پێ لەبەر ناکا ..
دار ، لە قوتابخانەم دەرناکا ..
بەس دوو ووشە
بەسە بۆ وەی ووریاترم
بەسە بۆوەی ژیرترم .

سەرین

بەس تەنها تۆ
لەماناى دواخەوم دەگەی ..
بەس تەنها تۆ

لەخەوی ئەم شەوم دەگەی .

موتوربە

تۆخمی شاتووم
ڕێگا نادەم بمکوڵن و
سینگم کون کەن ،
ڕێگا نادەم
موتوربەم کەن .

نێرگز

ساڵی هەزارەها پەنجە
دەمگرن و تێر بۆنم دەکەن ،
بەس نازانم !
ئەوان بۆچی بۆنیان نایە
بۆچی ئەوان .

بەزەییان بە مەرگما نایە ؟.

خامە

بە چاک و خراپ دەموەشێنن
دەمکەن بە چەک !
دەمکەن بە گوڵ !
لەسات و ناساتی دژو ئاسایدا
بەڵام کە چۆڕایم بڕا
وام لە سەوەی پێسایدا

1990

پــەنا

پێدەچێ لە نامۆ بونتا
پێشهاتەكانت خۆش نەوێ
ئاوێتە بونی باران و ...
شەونمی گۆناو زایەڵەی
هەواڵەكانت خۆش نەوێ ،
لێرە شەماڵ بۆ باوەشێن ،
لەوێش لە ستاتیكاچوون
تاپیاسەیەك ...

بەناخی متبونا دەکەی
نەخشەکانت لە بیر دەچێ
لەسەفەری ونبوون گەرێ
وەرەوە دیار ئەو بەلێنەی
تاشەکانی پێدەشکێنین ،
ئاخر نەبا ...
وونبونی ساتە کورتەکان
یان سەفەری ...
سنورە ئاژن کراوەکان
ئەو کۆچە بێ
فەنابوون و لێک دابڕان .
یان فراوانبونی نێوان .
ئاخر ...
لەم سەفەري وون بوونەدا
شەقامەکان ....
لەخاڵی بونەوەی سێبەرو
ووشک بونەوەی باران و

مرکانەوەی دەنگ دەترسن ،
ڕێبوارەکان ...
لە سەفەرێکی بێ پشوو و
دەریایەکی بە شەپۆل و ...
چریکەی نیوە شەو دەترسن ،
منیش لە تۆ و ...
لە کۆچ و لە یاخی بوون ،
لە گۆرانی ئەو دەقانەی
وێنەی ناو پەخشانەکان بوون
لەو سەفەرە ترسناکەی
لەیاد چوونەوەی تێدایەو
سەرەتای بە دوگمابوونە
لەو سەفەرەی
هەمیشە ترس
هەمیشە خزین و سەرەتای
فەنابوونە .
لە سەفەری وونبوون گەڕێ

نە دەوارێکی خاڵی ...
لە ڕێدا باوەشی هەیە
نە کەنارێکی بەهاری
یان دارستانێکی پڕگەڵاو
پیرە دەوەنێکی نیشتمان
بۆ تۆ سێبەرێکی هەیە ،
گەران بەدووی ...
ئایندەیەکی ڕاچەنیو
بەدووی خۆت و ..
ئێستایەکی خاڵی لەمن !
منێکی لێواو لێو لە تۆ
لە خۆت دا من دەبینیەوە ،
لە خوێنتداو ...
لەناو دەفری بیرەوەری و
ڕەنگدانەوەی ووشەی ناسک
لەخۆت دا من دەبینیەوە ،
تەنیاو تەنیا

لە ناو مناى
ئەگەر چى بۆ ئاينده ئێستا
لە سەفەرێکى سەخت و وونای
بەڵام لەنێوان ساتەکان
من ڕابردوو و ئایندەتم
تۆش هەمیشە
بۆ خەوم سێبەرو پەنای .

وون بوون

دەست مەخەرە نێو تەنیاییم ..
بەسنگی کافوریت ئازیز
سەرنجی یاخییم ڕاکێشی
من وا لەنێو
شیعرێکی ئاڵۆزدا وونم و
تۆش هەروا دوورو نزیک دێی
لە هاتننتا هی چ نابینم و ....
کە دەشچۆڕێیتە نێو شیعرم

نازانم کێی ؟

* * *

بێشک وەرە نێو بیرمەوە
چۆن دێی وەرە
بەس لە دەرگای ووشەم مەدە
چونکە پەریکی ووشەکانم
چەکی دەستی بێ زامنە
بەخەبەرییێت زامدار دەبێ
خۆ دەشزانی
زامی تۆ هەرزامی منە .

* * *

دەزانم ئێوانەو مەرگیشی تێدابێ دێی
دێی بەخێر بێی ...
بەلام ئەگەر ئیلهام قفلی لە دەمم داو

ووشە نەیهێشت سەر هەڵبڕم
لێم نەرەنجێی .

* * *

دڵم نایە بڵێم مەیە
چونکە هاتنت هۆکاری
چریکەو فرمێسکی خامەیە ،
لە هاتنتا شیعرێ دەمرێ و
لە زێز بونیشتا شاعیرێ ،
کامیان بە لاتەوە نەنگە ؟
مەرگی ئازیز ،
یاخود کۆرپەی جەرگی منی
هەڵوەریو بە شیبای پاییز .

* * *

لەنێو دوو هێڵی تەریبا

نامۆیەكەم ڕێم لێ وونە ،
ئیلهام بای وەشتی ناو مۆخم دەڕەتێنێ
ژوانیش ئەوا لە هاتنداو
خەریكە تۆزی تەنیایم بتەكێنێ
لە نێو ژوان و ژانێكا من
ڕێبواری ڕێی كاروان كوژەم
پاساری روح لە نیشتنداو
پەپولەی شیعریش هەڵفڕین
ئێوە بڵێن
پارچێك لە دڵم بترازێ
یان شیعرێكو....
مەودایەك ووشە هەڵوەرین.

كارخانەی نەسیجی موصل
1989/8/25

نیگەرانی

لە سۆنگەی دووا خەونی هیوات ،
سەرنجم دا نیگەرانی
بێنواو بێخەندەو تەنیا
گرفتاری سەدان عەشقی لەیاد سڕبووی سەرگەردانی ،
سەرنجم دا .. كارەساتی دژواری بیر ....
ڕكابەری ڕۆژگار دەكا ،
لە ترۆپكی لوتكەی گیانت
ڕێچكەی ووشەی بەدڵ نەبوون

ئاراسته‌ی كردگار ده‌كا ،

* * *

سه‌رنجم دا بیشه‌ڵانی پرچی نامۆت
پایزی غه‌م ده‌ی پێكێنێ
نه‌ده‌گه‌یمه‌ هی چ باوه‌ڕێ !!
بۆچی ... ڕوانگه‌لا ڕوولا شێواوت ؟! ! ...
تیشكی خه‌نده‌ ده‌خنێنێ ،

* * *

نیگه‌رانی و ، له‌ باوه‌شی غه‌ما ده‌ژی
سه‌رهۆكه‌ی پرسه‌ی ئه‌وینه‌و ....
بۆیه‌ ، له‌ دنیای ئاگرو ...
بێ باوه‌ری ته‌ما ده‌ژی ،
نیگه‌رانی و ...

زایەڵەی هەنسکی شێتت ...
پاین چیبیای باوەڕی من دەلەرزێنێ
پێیێک دەداتە دەریای ماندوو ...
گەرداو ... گیچەڵۆکە ... زریان
لە تاوێکا دەبەزێنێ ،

*   *   *

هۆ ڕێبواری دووا کاروانی ...
شەکەتی ڕێنمای ئەوین .....
هۆ دیاردەی بەفر و کوێستان و .....
هەتوانی ئێشی دەمی برین ،
نیگەرانی ... هەتاکوکەی ... ! ؟ !
خۆشم ویستووی
وەرەو لە شاری دڵی هیوام ....
خۆت حەشاردەو ....
منیش لەدەروازەی چیبیایێ ...

دووا هەریکەلی خۆشەویستیم بۆ هەڵخستوی ،
لەبەر تیشکی لەرەی گرا ....
هەزار خەونی تێک هەڵکێشم
بۆ لێک بەستوی ،
دەفریشتەی ...
خواست و حەزو .. ئارەزوی دڵی تۆگرتووم
نیگەرانی بابسووتێو ....
چونکە بۆ دووا ئاواتی خۆم ....
خۆشم ویستووی.

کاروان ژمارە 45ی حوزەیرانی1986

رازی حەزێکی تینوو

ئێستا بپرسە داخۆ من
لەکام لاڕێ پشوم داوە ؟
چەند قەدبڕو هەڵدێرانم
لە پێچپێکا گرێداوە

*   *   *

بپرسە داخۆ چەند جاران
پەراسویان ئەنجنیوم ؟

له‌ چه‌ند كه‌ له‌به‌رو شوێنا
به‌سه‌ر خۆما ڕاچمیوم ،

* * *

بۆ ئه‌و نیگا ترازاوانه‌
گه‌لێ دڕكی تێشرم جویوه‌ ،
له‌ بۆ یه‌ك ساته‌ ڕامانت
به‌ده‌م گشت دا‌ڕمیوه‌ ،

* * *

ئه‌دی چه‌ند جاران بۆ پرمه‌م
له‌نێو جێدا ڕاچه‌نیوی ؟ ...
له‌چه‌ند ساتی دیده‌نیدا ؟
پڕ به‌ده‌م پێم پێكه‌نیوی

* * *

لەچەند ژوان و بڕیاردا تۆ ؟
بەرگی ختوکەت پۆشیوە ،
ئاکام لەچەند جەمسەراندا
پێکی ئازارت نۆشیوە ،
*   *   *
گەلێ لەم جۆرە بڕگانە !
پێک دەداتە دەریای سوورم ،
گەلێ رستەی پڕ لە گومان
نەندە بۆ رای بێ سنورم ،
*   *   *
چیشەن تۆش تۆزێ داخورپێو
لەم داوایەت وەرسوڕێوە ،
نەپای بەڵێنی چەند جارەت
بۆخۆت تۆزێ وەحەسێوە ،

*   *   *

نەبا ئەڵقەي ئەم زنجیرە
پەنجەكانم دارزێنێ
لەم ترۆپكو هەورازانە
لەتیژ ڕەوا دام خزێنێ ،

* * *

خۆت دەزانی بۆ یەكتری
چەند هاوەڵی دەست گوشین بوین !
بۆ دوا مەزرای خۆشەویستی
چەند شەیدای یەك جێ نشین بوین ! ..

* * *

دە ئەم ئاواتە پڕسوێیەم
بالەمێزی تۆ دەبینم ،

دەنگم بگا بەشاری خۆو
دەرفەت بێ بۆ پێیکەنینم .

كاروان ژمارە 62ی ساڵی 1988

کەزی و کلدان

هێما و پێوانە و کێشی
نەخشەی مۆخمم بۆ نووسیەوە ،
سەری لەقاند بۆ ئەندازەی خۆشەویستیم .
بۆیە هەر زوو سوور داگەڕاو ..
ووتی : لەسەر کام پێوەری ؟ ..
دەستیم خستە سەر دڵوبە ..
لەرەی دڵی بانگۆز ئاسام
ئۆیەی نینۆکی هەڵوەری .

* * *

پەنجەم بەر سێوی کوڵەی کەوت .
راچڵەکیو منی لەیاد چۆوە ! ..
رۆیشتو پێیم وابێ دەیبۆڵاند ...
سوراوی کوڵەم لێ بۆوە

* * *

دەستم بە پەرچەمیا هێنا
دەتگوت فیزی کارەبایە ! ..
خۆزگەم خواست ...
مێش کردن و .. سپەراو
تەسریحە و .. لەف ولول .
هەرگیزاو هەرگیز نەبوایە .

* * *

پشتی چاوی شین شین وەكو.
جیێ بۆكسی
یاری بۆكسێنە .
قژی كورت كورت دەتگوت ئیشكە
گیای هەورازو دامێنە .
پێیم گوت كچی باش بەو بەسە
ئەم كۆتە نوێیە بپسێنە .
ئەوە كلدان و هێشتنەوەی ..
شۆرە كەزیش لەسەر خۆتە .
وریابە ماف لێرەدانیەو ..
بەلكو بۆت نوێترین كۆتە .
زۆر دیمەنی لەم بابەتەو
وێنەی جوانم بۆ نوسیەوە ،
لە گەلێ ژواندا مت دەبوو و
ووتەی دەممی دەقۆزیەوە .
هەتا خۆی لەنێو كلدان و ...

کەواو مێخەک بەن و زوولفی
هۆن هۆن و بڵاوا دۆزیەوە.

کاروان ژمارە 88 تەموزی 1990

دوندی مەم

ڕێبوارانی سەردەمی زوو
شەوانە گەر ..
لە ڕێی مەبەست دابڕابان ،
کۆ ئەستێرەی کاکێشانیان
دەکرد بە قیبلە نومای خۆ دۆزینەوە ،
خۆگەرگرانیش داهاتبا ..!
ئەوە چینێ پێدەگەشت و
چینێکیش دەکەوتنە هەڵپەی
نانی تۆگەسک قۆزینەوە ،
بەڵام ئەی کیژی خوێن شیرین

خۆ نە لەڕێ هەڵبڕاوم
خۆ بزرکەم ،
نە ئەوەندەش برسیم هەتا
تاڵ و تفت ،
هەموو شتێ
لەنێو لەزەتما مزرکەم ،
کەچی هەر حەوت چینی ئاسمان
شەوانە بەو چاوانەی خۆم
دەپشکنم و ..
ئەستێرەی لێ هەڵنا بوێرم ،
پەی بەهی چ ڕێگایە نابەم
تابگاتە ئامێزی تۆو ..
نامەی دڵی بۆ بنێرم ،
ئیدی بۆیە ونترم لەو ڕێبوارانەی
بەدوای ویستی دڵیان ماندون ،
ئیشک ترم لەو کێڵگانەی ...
هەتا ئێستاش ...!

هی چ تۆوێكیان لێ نەچاندوون ،

* * *

دەمەوێ تەنیا چەند ساتێ !!
بە تەنیا لەسەر نان خواردن ،
لەیادت كەم ،
بەڵام بێدەنگی ئەوكاتە ..
هێندبەسەبر
بە بەردیدەو بیرما دەكشێ
باشتر تۆ بۆ ناو خەیاڵم و ..
سەرتاپای خوێن ،
ڕادەكێشێ ،
بۆیە ئازیز ...
تینوترم لەو برسیانەی
سنگی زەوی
بە ئێسكی سنگیان دەكێڵن ،
برسی ترم لەو چینانەی ..

بۆ لەتێ نان ...
گوندو زەوی جێدەهێڵن

* * *

چیم لەدەست هات
بۆ رەوینەوەی غەمت ،
دریغیم نەکرد ،
چیم لەدەست هات
بۆ بیستنی وەڵامێکی گەشی دەمت ،
دریغیم نەکرد ،
کۆڵنادەم و بۆ گەرین بە
باخچەی کەزی و دوندی مەمت !!
هەتا ئێستاش ...
ماندوترم .. برسیترم .. بنزرترم ..

ئۆتۆنۆمی ژمارە 58ی ساڵی
1988

برا کوژی

خۆت لە باڵای پڕ یەدەگ و
باروتاویم مەئاڵێنە ،
بابەجەنگی نێو خوێنم
جەستەی ناسکت هەڵنە قرچێ !
خێرا نیگات بگوازەوە
با بەر تیشکی مایکیا ڤێلیو
لێزەری دیدەم نەکەوێ ،
خێرا نیگات ...

با پەریکی ژوانەکانی روح
لە پێچێکی نا ئارامی
بەرگرێ تفەنگی ئەفکاری
چەوت وگەڕێدەم نەکەوێ
کەزیە ئەفسوناویەکانت
چیدی لە دەستی بۆن نەیتیم مەئاڵێنە .
نەبا رەنگی هەڵبزرکێو
تاڵێ بەتاڵی مووەکان بڕزێن
بەس خۆت لە باڵای من هەڵسوو
با هەناسەم دووربێ لەتۆ ...
نەبا بۆنی گەنیوی نێو سەنگەرەکان
نەرم بۆ نێو دەمت بخزێن ،
باشتر وایە دوور کۆچ کەین و
چیدی ئەم خاکە بە چڵی
دەستەکانم نەسووتێنم
باشتر وایە زۆر دوور کۆچ کەین
تاکەس بە بۆنم نەکەوێو

لە دۆزەخی ئەم وڵاتە ئاڵۆزەدا
کەس بەڕشاوەنم نەخنکێ ،
باشتر وایە ...
ئاخ چەند باشتر دەبوو هەرگیز
وشەی برا‌کوژی نەبوایە.

ڕێگای کوردستان ساڵی 1997

نامەيەك لە (قەڵادزێ) وە

لەيادی (21)ەمین ساڵرۆژی شەهیدبوونیدا

هۆ خەلکینە بمناسنەوە
من شاری چەند جار شەهید و ..
سەرەتای رابوونەکانم
بمناسنەوە ..
من هەتاوی ئازاد بوون و..
بازووي تۆكەی تێكۆشانم ،
دەرگای گۆڕە کلۆم دراوەکان هەڵدەنەوە

دوو دوو و سێ سێی
لاشە تێک هەڵکێشراوەکان هەڵدەنەوە
چونکە ئێستاش
لە سنووری شارێکی شەهیددا ونن .
لەنێو شەقاری زامێکی
پڕ لە خوێنێکی لێخنن .

*　*　*

بیست و یەک دانە ساڵە
لەودیو دەرگای دەربەندەوە
شارێکی ون و نەدیووم
ئاخ بیست و یەک دانە ساڵە
لەنێو قەوانێکی گەورەو
بۆمبێکی هەر نەتەقیوم
بمناسنەوە
هۆ خەڵکینە بکوژنی من
بۆ دووبارە لە بەرچاوی شەهیدی

من هەڵواسنەوە .

*　*　*

شەهیدێکی زۆر بە ئاگام
لەوەتەی ئاسۆ دەسوتێ
سێبەرێکی سەرە ڕێگام
لەوەتەی شاخ و تفەنگ هەیە
من شۆڕشم من پەناگام
ئاخ چەند بزەیەکی نەرمی
خەباتێکی پڕ لەنیگام

*　*　*

ئەوا ئێستاش
لەنێو رەحمی دایکێکی بڕیێوە وەستاو
چاوەڕوانی دوایین ژانم
چاوەڕوانی ..

دواین پارچەی وڵاتەکەم
دواین زایەڵەی هەژانم .
ئاخ خەڵکینە بمناسنەوە
بکوژی دواین پارچەی جەستەی کەوتووم
لەبەرچاوی شەهیدی من هەڵواسنەوە .

ژمارە 154ی ڕێگای کوردستان 1995

حەزێکی سوور

له باوەشی ووشه بەهاریەکانت
رێگه پێچەکان هێنده روونن
چراخاني شەوه زەنگ و
ئازادی کۆیلەکانی
ئەم ولاتەی تیا دەبینم ،
ئاشنای نهێنیەکانی ناختم
گوێم له ترپەی جولانەوەو ...
تەواوی بۆ چونەکانتە ،

وام بە هەورازی خەمتەوەو
نیازمە کەمێ
چەپکێ گوڵاڵەی تیا بچنم ،
نیازمە بێمە جیهانتەوەو
جیهانی خۆشمت بدەمێ .
ئاخ چەند مەبەستم بوو زووتر
یەکتری بناسینەوە .
ئالەم خەباتی ناسینە
رابرد دوومان بسڕینەوە ...

*   *   *

کە لەیادتا پێڵووەکانم شلدەبنەوە
خەو بە داهاتووت دەبینم
لەباوەشی دنیای تۆدا
لە باوەشی ئەفسووناوی
دنیای زۆر تایبەتی تۆدا ...

حەزێکی گەش
وەک چرا لە دڵما دەسووتێ
وەک گوڵێ بۆنم پێ دەبەخشێ
ئیدی بۆچی من لە داهاتوو بترسم و؟
تۆش نەگەی بەم حەزە گەشە
ئەوە هەموو مێژووم
گوڵم بۆنی بکە
داهاتوو هەر بۆ تۆ و تەنیا
چڵێ لە سووریتم دەیە ...

هاوکاری ژمارە1059 ساڵی 1989

بەرەو دەستلەملانی ژوانێک

پێ هەڵگەڕێ ...
تاپێ لە توانایدا ماوەو ..
دەم لە بڕکە هەناسەیداگوڕ
دیارە
پێ هەڵگەڕێ ،
وەی لەو تاوەی ..
کەڕو لە ئاساری جوڵەی
دڵ دەگەڕێ ..

لەو تاوانەی ..!؟
کە چرپەی ژوانی ڕۆژگاریٚ
لەبۆ پشوی چەند ساتێکی
خۆشەویستی
بۆ سێبەری گوڵ دەگەڕیٚ
ئالەو تاوەی ..
کە چاو لە دنیای جوانیدا
بیٚ گومان و سڵ دەگەڕیٚ ،
هەردەگەڕیٚو ..
دیسانەوە هەر دەگەڕیٚ !؟
پێدەشت .. بژوێن .. بەندەن ..
هەڵدێر
نێرگزەجاڕ هەرد دەگەڕیٚ ،
بیدۆزەوە ،
کام کەلەبەر سەخت و لێژە
بۆ تۆ پشویە .. هیوایە
حەزە .. پێکەنینە .. چێژە ،

بیدۆزەوەو ..
لە ئاگرو لە زریانیش ..
لە تۆف و .. تەرزەو .. بارانیش
سلّ مەکەوە،
وەرە خەندەو ..
لەم رامان و دوانە گەڕێ
پێ هەڵگەڕێ ..
بۆ ژوانی ئەو بەختە سپییەی
بۆی ویْلی ..
هەر دەگریەی ،
دەگریەجێو
دەست لە ملانی باڵاوبەرزنی
چنار دەبی ،
دەگریەجێو..
بە ئاواتی ژوانی یالّ و ..
کانیو چەم وکەنار دەبی ،
دەمادام ..

بۆ ئەم عەشقەت وا بە تاوی
هەر دەگریەی ،
ئیدی پڕ بە ئارەزوی دڵ
سەر بەمەم و شلکەران کەو
دەست لە ملان بە ،
لە دووای هەر ماچێ لە کوڵەش ،
کەزی بۆن کەو ..
لەسەر ئەو مێرگە بەفرینە
بۆ خۆت تلان بە .

هاوكاری ژماری 885 ساڵی 1984

نیگا

لە چاوانی تۆدا سێبەر ..
یان تارمایی دوو باڵندە
پشکۆی هەناوم گەش دەکا ..
لە گیانیشتدا هاشەی
تاڤگەیەک لە فرمێسک !
ڕووبارێک لە بیرەوەری
هەناسەکانم بۆن دەکا ،
بیرت نەچێ ..!
لە بینینتدا عەشقێکو
نیگایەک دەمارم دەبڕێ

لە دیدەنیمدا فەناو ..
ون بوونێ دەیەوێت دواجار
بەئاوازێ بتخەوێنێ ،
بیرت نەچێ !
ئەگەر بۆ یەکتریش نەبین .
ئەگەر لەنێو چاوە
ئەفسوناویەکانیشتا
نیگای یەکتر نەخۆینەوە ..
واین لەم وڵاتە ئاڵۆزەو
لەنێو ناخی یەکتریدا ،
لەگێژەنی نیگاکانمان
بۆ یەکتری دەتوێینەوە.

*   *   *

نیگاو .. ئایندەو .. تارمایی
ئەو خۆشەویستیەم دەدەنێ ..
کە ناژانم هۆگریان کەم ،
لەکەناری رووبارێکا

وەك مەستەكان خوێنم
دەكوڵێو ....
لە شەپۆلەكان دەترسم
لە تاشەو. . تەنانەت هاشەی
تاڤگەكانیش ترسم هەیە
لە لێدانی دڵ و .. ڕۆح و
نیگای خۆشەویستیت نەبێ ،
پێویایە ئاینده ترسەو ..
ترسێ لە هەموو بوون دایە ..
بیرت نەچێ ..!
نەمن هۆگری كەس دەبم
نە دەشزانم تۆ هۆگركەم .
كەچی لە نێوان من و تۆ
ڕۆحت لە ڕۆحی من دەچێ ..
هەناسەكەم ..
بیرت نەچێ !

ڕێگای كوردستان ژمارە 540 ساڵی2003

تاشە

ڕووبارێک تاشەی خۆش ناوێ
لە عاسێ بوونی دەترسێ
دەربەندێكیش لە لافاو ..
شەقامیش لە گریانی هەوڕ،
ئەی ئێمە لەچی بترسین ؟
لە تەقینەوەیەكی ناكاو !
یا خۆكوژێكی حەپەساو ؟

لە ڕیشنێکی بێ ئاگا ،
یا لە بەسەراب بوونی ئایندەو
دەوروبەرێکی پڕ نیگا ،

* * *

تاشەیەک لافاوی ناوێ ،
نێچیریش هەڵۆی خۆش ناوێ
شیوێک پڕ لە کەفی سوور
ڕێژنە گولەیەکیش لە دوور
لەکام هێڵ ئالا داکوتین ؟
بۆ لە ئایندە بترسین !
دایکم هەمووتانی دەوێ و..
نیشتیمانیشی دەوێ و . . .
تەنانەت کۆنگرەو . . .
بژاری . .
نێو کورسیەکانیشی خۆش دەوێ .

* * *

ئێدی باموچوركەی نێوان
یا هەڵخلیسكان و ترازان
لە ئەشكەوتێكا گوش نەكرێ
كە پڕ بێت لە كلاو رۆژنەو ..
نەتوانێ ئێمە داپۆشێ .
شمشێرێك ڕەنگی لێداوەو
قەوانێكیش .
مەلێ كردوپەتیە لانە ،
كۆترێ لە نێو بۆسەداو ..
تاشەرێكیش لە گلانە .
زریانێ سنوور لوول دەداو
چریكەیەكیش ئارامی شەو ،
بڵێسەیەك جوانی گوڵ و ...
هارەیەك دەنگی بولبول و
لێخۆش بوونێكیش ئایندە ،
لەو كەنارەدا بمناسن ،

کە شەپۆل دەتوێنێتەوە
لە سێگۆشەیەکا بمبینن
کە ووشەی تێدا هەڵدەچێ ،
باخۆ بەو تاشەیەش بگرین
کە گرکانی لێدەردەچێ .
بیرتان نەچێ ؟

خەبات ژمارە 1920ی ساڵی 2005

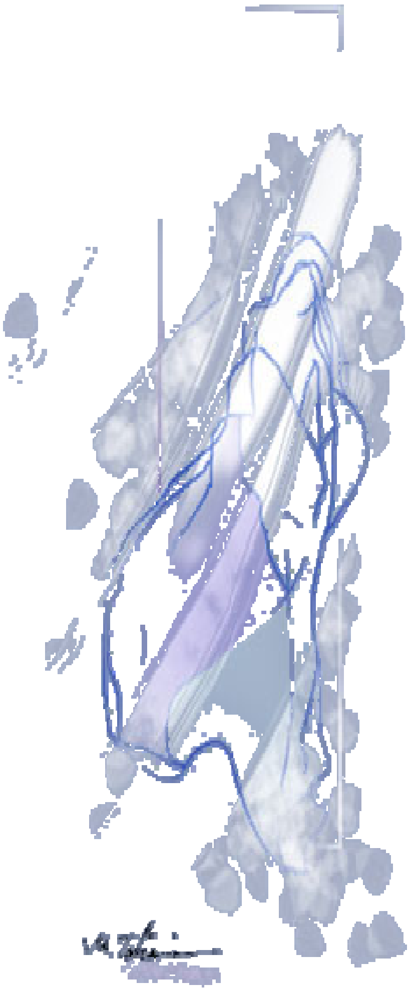

قەڵادزێی شەهید

وا ین لە گەرووی قەڵادزێداو نالەی ناپاڵم دەبیستین
شار شەهیدەو جارێکیتر بۆ راپەرین یەک هەلوێستین
لەناو قەوانێکا شەهید سرووودی ئازادی دەچڕێ
چەند ترسناکە ئەم سەدە دووژمن فرمێسکی من دەسڕێ
چەخماخەی راپەرینەکان لێرەوە سەرچاوە دەگرێ
لێرەوە نەورۆزی تینوو ،بازووی تۆکمەی کاوە دەگرێ
لە وەتەی ئاسۆدەسوتێ سێبەرێکی سەر رێگام
لەوەتەی شاخ وتفەنگ هەیە من شۆرشم من پەناگام

ئێستاش لەنێو دڵی دووژمن هەرمن گڕی ڕاپەڕینم
هەر من شەهیدو تەکان وهەستانەوەو هێزو تینم
گەردەتانەوێ بڵێسەو شمشێری دەستم ببینن
تاشەی قەندیل و شەپۆلی روباری هە ستم ببینن
وەرن بەنێو خوێنی جماودا قەڵای رابوون بناسنە وە
لاشەی قوتابیانی زانکۆو شەهیدی وون بناسنەوە

گۆڤاری راسان ساڵی 2000

بۆنە

سەما لەڕینەوەی گوڵەو
جگە لەلافاوی ناكاو
لە رەشەباو....
رەنوە شێتەكانیش دەترسێ
من و وشەی یاخی بوون و
چرنوكی هەڵۆی خۆشناوێ
هەندێ جاران...
لەگەی باڵی باڵندەو...
ناڵەی هەورو..

تەپەی پێی شایش دەترسێ
جاریش هەیە..
لەشکانی شوشەو..
فیکەی هەرزەیەکی نامۆو
جوڵەو...
شتی ئاسایش دەترسێ،

* * *

سەما لێرە وەکو مەستێ
جیهانی تایبەتی هەیە،
لەناو لانەی مەیخۆرێکو
هەرزەکارێکی وشت نەبێ!
ئەو داهێنانەت ناداتێ
یان....
ئەو بادانەی پێنابێ
کە لەرێتێ

ئاوازی هەڵپەركێدایە
كوڕی دەوێ...
شەپۆلەكانی ناو پەڕۆ
ئاڕمەكانی سەرچۆپی كێش
بووەشێنێ،
كچی دەوێ
بەپولەكەی هەمەڕەنگو
چەپكە گوڵێكی نیسانی
تەپو تۆزكاو...
سەمایەكی كوردیت داتێ

* * *

لێرە بۆنە
وەكو سەمایەكی ناسك
ببورن وەك شایی گەمان!
هەموو هەر سەكۆیان دەوێ

سەكۆش بەرزەو
هەندێ جاریش هەزم نابێ
بۆنە لێرە....
بۆخاوەنی رەنگەكانەو
چش لەئاڵایەكی رەنگاو رەنگ
گرنگ بۆنە
سەمایەكەو...
بێ بادانو بەزم نابێ.

هەناسەیەک بۆ نەورۆز

گڕی ئامەدو...
بروسکەی نەورۆزی وێ
هەناسەی ئاگرینیان و
فڕێدانی بەردەکانم دی،
ئاڵای شاراوەی دیاربەکرو
فرمێسکە قەتیسەکانی کوردی
قامیشلی و...
مهابادو...
مەریوان و...

باریکە دووکەڵی لوتکەو
بناری چیاکانم دی،
لاوە پەرتەوازەکانی هەندەران و
کوردەکانی ناو لوبنان و
ئەستەمبوڵ و...
تاران و...
تەواوی دنیام دەدیتن،
بۆ نەورۆز وەک ئاگر وابوون
لەناخی هەر تاکێکیاندا
گیانی بەرەنگاربوونەوەو
خۆشەویستی نیشتمان و
ئازارێکی جێگیر هەبوو،
بەنێو دیمەنەکانا ڕەتبووم
گەڕامەوە ئەو ڕۆژانەی
وەک ئەوان بووین...
وەکو ئەوان
لەپەناوە،

بەدیار دەنگی زیرەكو
ئاگرێكی ئەفسوناوی
بەرەو لوتكە هەڵدەكشاین و
شاریشمان دەكردە ئاگر،
دەبوینە ئەو پشكۆیانەی
بەرەو ئێرەیان هێناین و
لێرەش شنەبای ئازادی
هەموی كردین بەخۆڵەمێش
نەئاگرماو...
نەگیانی نیشتمانی
نەهەڵكشان بەرەو لوتكەو
نەچونە پێش،
بۆیە حەزم دەكرد منیش
لەئامەد یا قامشلی
بەردوو ئاگرم پێبایە
لەوێ بام و...
تێر تێر بەردم

بەداگیرکەران دابایە،
دڵم لەوێ و
لەناو دووکەڵ وپاشماوەی
ئاگرەکاندا دەبرژێ
ئای کەچەندە حەزم لێ یە
وەک هەشتاکان....
وەک لاوەکانی دیاربەکر
لەپەناوە....
نەورۆزم پیرۆزکردایە.

هەناسەی ـەریلا

دڵم پڕە لەخۆزگەیەک،
لەژێر سێبەری قەندیل و
ئەو ئەشکەوتانەم داناوە
کە بیرەوەریەکانی دوێنێی وەو
قەوانە بەتاڵەکانی وەو.....
دروشمە نیشتمانیەکان و
هەناسەکانی وەیلێیە،
کۆڵە پشتێکم لەپشتە،

پڕ لەکتێب و برسییەتی
پڕ لەسروود،
پڕ لەو ئومێدەی بۆی دەچم
ئاشنای بنار.....
بزنە ڕێیەکانی قەندیلم
هەروەکو وە....
بەمەترسییەکاندا دەڕۆم
بەسەر مینەکاندا باز دەدەم
لەژێر تاشەو....
گابەردەکاندا شەڕ دەکەم
بەرگم وەک هی ئێوە خاکی
هەروەک ئێوە...
لە قەندیلم
لەلوتکەی هەزار بە هەزار
لەنەدیو و نێو شیوێکم
بڵندوکاکی بەکاکی.

*   *   *

دڵم پڕە لەنیشتمان
خۆزگەم وەک هەڵۆی بەرزە فڕ
لەنەسرەوتن و بەرخودان،
بەکوێدا بگەمە ئاسۆ....
هەروەک ئێوە
منیش لەوێ دەبیننەوە
جەستەم خوێنی ایێدە چۆڕێ و...
کەچی بەرەو لوتکە دەچم،
ئەگەر لەنەدیوێ کەوتم
ئێوەم هەن و
بیرەوەریەکان هەڵگرنەوە،
بەرەو ئەوکانیانە بچن
کە هێشتا جێ پێێی لێیە
ئاخر ئەوێ
هەمان دروشمی جاران و

هەناسەكانی وەی لێیە،

*   *   *

ئەو بنارە....
تەنها ئێمەو ئێوەی دەوێ
ئێوە لەمن،
وێنەی منیش وا لە تۆدا
تاقم تفەنگەكان هەلگرن
بالەم سێگۆشەریە ئیدی...
بۆ دوژمن...
بكەینە بەرمۆدا.

کەلەپچەیەک بەکراوەیی
زنجیرێک لەوێ بەجێما

غاندی دەیویست شەقامو
هەموو جیهان بێ پۆلیس بێ
بەندیخانەکان بۆ باخچەو..
ئیدی کۆیلە دیل نەمێنێ
غاندی ویستی هەمومان...
لەدڵدا وەک پەپولە بین
ئەوکاتەی بەندیەک دەگری

کەلەپچەکان بکرێنەوە...
زنجیرەکان هەڵبوەشێن..
بۆ روخانی سێدارەکان..
دژی جیاوازی ژێردەستی
هەر هەمومان لەجوڵە بین

* * *

ئاخر ئەو ..
غاندی ماندو و خوێن شیرین
بەنێو تاوانەکاندا هات
دیلی پەرچی سپی کردو
زۆر سەیر بوو شەهید نەبوو!
زنجیری پێی...
لەبەندیخانە بەجێهێشت
بیرەوەریەکانی هەڵگرت،
چیرۆکە ترسناکەکانی
تیا نوسیەوە،

بەنێو ڕۆمانی دایکو
ڕۆژە توشەکاندا تێپەڕی....
بەو ڕۆژانەی....
ئێستاش هەن،
لەنێو جەنگێکی دژواردان
جەنگی کۆیلەو...
چینایەتی، خوێن مژین...
ئاخ ڕۆژانێک،
پڕ جیاوازیو توندو تیژین.

تارمایی بیر

لە بزربوونم مەترسە
وام لەنێو تارمایی بیرتا ..
کاتێ ویستت بمدۆزیەوە ،
وریابە هەڵوێست بیرنەکەی !
وریابە ئەشک نە قۆزیەوە !

*　　*　　*

کەبیر لە من دەکەیتەوە ،

پەنجە بزرێوەکانت شلکە
چونکە هەڵوەریوەی بەرینی
ئەو پەنجانەی خامە دەگرن
چونکە چوڕاوەتە نێو ئەو ...
ووشانەی توێی نامە دەگرن .

* * *

چۆنت ووبست وا .. !
لە زنجیرەی ووشەکاندا ڕیزم بکە
چونکە لە تارمایی بیرتام
ووردتر لەگەڵ ....
رستەکاندا بمجوڵێنە
چونکە نیگام ...
لە مەلی حەزی نێچیرتام
پێت وانەبێ ! ...
هەڵەت بۆ نێچیری حەزت
تەکانی ناکاوی بوێ ...و

پێت ستەم بێ
لە هەستانتا بەری دیدەت
گێژەڵوکەی خەم و تەم بێ ،
وام لە تارمایی بیرتا ...
کاتێ ووێستت بمدۆزیەوە
ووریابە ئەشک نەقۆزیەوە .

*   *   *

ئەو نامەیەی
لە توێی دەستتدا دەلەرزێ
نەخشەی گرین ...
بە ترووسکایی گەوهەرە
لە بزربونم مەترسە ...
چیدی لەنێو وێنەکانا
سۆراغی بونم مەپرسە ،

*   *   *

حەزت لێیە بمدۆزیەوە
وویستتە لە ئامێزما شلبی
وام لە کۆشتاو ...
دەی بە شانەی پەنجەکانت
پرچي ئاڵۆزم دابێنە
چونکە حەزمە لە گەڵتام
ویستمە گشت دەم
لە مێزتام .

سەرەتای 1990

نیگایەک بیرەدا رەتبوو

نیگایەک بیرەدا رەتبوو
هەر لەئاسکی تۆی دەکرد
رەتبووم بەناو ئاسکییتدا
هەناسەکان
سەرنجە پڕ لەماناکان....
هێڵانەیان
بۆ نیگاکانمان چێدەکرد.

* * *

لێرەدا بوو
ئا لەو جێژوانە پڕ شەرمەی
بەڵێنەکانی لێناوە،
هێشتا دەنگدانەوەی چرپەی
وشەکانتی لێجێناوە
ناوی ناوەوەمت ناسی...
ئایندەو جێگەی خۆت دامێ
لێرەدابوو...
لەژوانی ناو شاشە دابوو
نیگایەکی خۆشەویستیی و
هەناسێکی پڕ سۆت دامێ.

* * *

هێشتا لەوێ
لەوێی بێ تۆو من و چرپە
سێبەری گەڵاکان ماون

بۆنی هەناسەی بارگاوی
بەترسی یەڤایرۆس بوون و
ونبوونی ژمارەی ئەدرەس و
سووتانی کارتەکان ماون،

* * *

لەوێ هێشتا
تابلۆی گیا داچەمیوەکان
ئەوانەی لەژێر تۆدا بوون
هێشتاکە هەر
وەک تۆ خەوتوون
وەک تۆ وێڵو....
وەک منیش چاوەرێی بارانن.
تابۆنی هەناسەتی لێبێ
هەرهی چ نەبێ
تامی چرپەو
سرتەی کراسەکەتی لێبێ،

* * *

نیگایەک بێزەدا رەتبوو
هەر لەناسیکی تۆی دەکرد
ئاخر بەناسکییتدا هاتم
بۆیە هەردووکمان لێک ونین
ون لەنیگا
ون لەو سایتەی
نیگاو ساتی ڤایرۆس کردیین
تانەنامەو
نەبیسیێلمان پێک بگا
تەنها نیگایەک بێزەدا
بەناو سایتەکەما رەتبوو.